

Sygn. akt: III AUa 865/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Jacek Zajązkowski (spr.)

Sędziowie: SSA Maria Padarewska - Hajn

SSO del. Dorota Rzeźniowiecka

Protokolant: sekr. Patrycja Stasiak

po rozpoznaniu w dniu 23 stycznia 2013 r. w Łodzi

sprawy **E. B.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.**

o emeryturę,

na skutek apelacji organu rentowego

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu z dnia 16 marca 2012 r., sygn. akt: V U 1388/11;

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 865/12

UZASADNIENIE

Decyzjami z dnia 14 września 2011 r. i z dnia 14 lutego 2012 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił E. B. prawa do emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach albowiem wnioskodawca nie osiągnął wymaganego okresu takiej pracy. Organ rentowy nie uwzględnił wnioskodawcy do okresu pracy w warunkach szczególnych zatrudnienia w Spółdzielni (...)w K. w latach 1983 - 84.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył wnioskodawca wnosząc o zmianę decyzji i przyznanie prawa do emerytury, zaliczenie nie tylko spornego okresu jako okresu pracy w warunkach szczególnych, ale także dodatkowo pracy wykonywanej w latach 1970 - 73 w charakterze traktorzysty w (...)w K..

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania podtrzymując stanowisko w zakresie okresu pracy z lat 1983 - 84 a odnośnie okresu zgłoszonego w odwołaniu - wniósł o jego nieuwzględnienie.

Wyrokiem z dnia 16 marca 2012 roku Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu E. B. prawo do emerytury poczynając od dnia 30 września 2011 roku oraz umorzył postępowanie w przedmiocie dotyczącym decyzji z dnia 14 września 2011 roku.

Powyższe rozstrzygnięcie zapadło na gruncie następujących ustaleń faktycznych:

Odwołujący E. B. urodzony dnia (...) w okresie 1.02.1970 - 29.06.1970 oraz w okresie 17.08.1970 - 3.08.1973 był pracownikiem (...) w K. zatrudnionym na stanowisku kierowcy ciągnika rolniczego.

W ramach stosunku pracy, odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę traktorzysty. W okresie prac polowych w rolnictwie, odwołujący wykonywał zlecone mu przez pracodawcę prace ciągnikiem na polach rolników. W okresie zimowym odwołujący również na zlecenie pracodawcy, wykonywał prace transportowe kierując ciągnikiem. Innych prac odwołujący nie wykonywał.

Odwołujący na dzień 1 stycznia 1999 r. legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym łącznie 32 lata 3 miesiące i 17 dni. Zaliczony przez ZUS okres pracy w warunkach szczególnych wynosi 13 lat 6 miesięcy i 28 dni i przypada na lata 1974 - 84 i 1988 - 93. Od stycznia 1997 r. odwołujący nie pozostaje w stosunku pracy, nie jest także członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Ustalając powyższy stan faktyczny sąd oparł się na uznanych za wiarygodne dowodach w postaci świadectwa pracy oraz zaświadczenia o pracę potwierdzającego wykonywanie przez odwołującego pracy w latach 1970 - 73. Wykonywanie przez odwołującego pracy w podanych okresach uznane zostało przez ZUS jako okres składkowy. Sąd dał również wiarę zeznaniom przesłuchanych w sprawie świadków oraz zeznaniom odwołującego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 32 ust. 1 i 2 art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17.12. 1998 r. o emeryturach i rentach ... / Dz. U. nr 162 poz.118 z póź. zm. /oraz przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 .02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach ... /Dz. U. nr 8 poz. 43 z póź. zm. uznał odwołane wnioski skarżących za uzasadnione. W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż odwołujący spełnia wszystkie przesłanki do przyznania mu spornego świadczenia, w szczególności legitymuje się ponad 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych. W szczególności Sąd Okręgowy stwierdził, iż odwołujący wykonywał co najmniej od sierpnia 1970 r. do sierpnia 1973 r. pracę traktorzysty, w pełnym wymiarze czasu pracy, która to praca spełniała warunki wymienione w wykazie A dział VIII punkt 3 załącznika do cytowanego wyżej rozporządzenia.

Powyższe orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w pkt 1 zaskarżył apelacją organ rentowy zarzucając naruszenie przepisów prawa materialnego art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z FUS (tekst jednolity Dz.U. z 2009r., Nr 153 poz. 1227 ze zm.) w związku z § 4 rozporządzenia RM z dnia 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U Nr 8, poz.43 ze zm.) oraz naruszenie przepisów postępowania, tj. art.233 § 1 kpc poprzez naruszenie zasady swobodnej oceny dowodów.

Wskazując na powyższe zarzuty organ rentowy wniósł o zmianę pkt 1 zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

W uzasadnieniu organ rentowy podniósł, że wyrok jest sprzeczny z prawem, a przeprowadzone przed Sądem postępowanie dowodowe nie daje podstaw do ustalenia, że zainteresowany wykonywał w spornym okresie czasu tj. od 16.07.1973r. do 16.02.1974r. i od 13.12.1974r. do 15.05.1986r., pracę zaliczaną do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Zdaniem skarżącego Sąd całkowicie pominął wątpliwości organu, rentowego co do wiarygodności wystawionego w 1993r. dokumentu potwierdzającego wykonywanie przez w/w pracy w szkodliwych warunkach od 17.08.1970 do 03.08.1973r., a skupił się jedynie na ustaleniu jakie w/w wykonywał w tym okresie prace wyłącznie na podstawie zeznań świadków oraz samego odwołującego. Sąd w żaden sposób nie wyjaśnił dlaczego obdarzył pełną wiarą zeznania świadków oraz samego odwołującego na okoliczność wykonywanej przez niego pracy w szczególnych warunkach, a także dał wiarę kwestionowanemu przez O/ZUS świadectwu pracy w szczególnych warunkach.

W ocenie apelującego nawet gdyby przyjąć że przeprowadzone przez Sąd postępowanie wykazało, że wnioskodawca wykonywał w spornym okresie prace kierowcy ciągnika stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku, to przywołane przez Sąd przepisy rozporządzenia RM z 7.02.1983r. nie dotyczą odwołującego.

Powyższe wynika z faktu, że rodzaje prac na jakie powołuje się Sąd tj prace kierowców ciągników umiejscowione zostały jedynie w dziale dotyczącym prac wykonywanych w transporcie i łączności. Ponad wszelką wątpliwość Kółka Rolnicze nie należały do sektora transportowego gospodarki. Zarówno odwołujący jak i świadkowie wyjaśnili, iż latem wykonywał on prace polowe a zimą prace transportowe dla rolników i innych zakładów. Nie można więc przyjąć, że wnioskodawca wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę kierowcy ciągnika w transporcie, skoro wykonywał również prace polowe. Organ rentowy powołał się także na stanowisko Sądu Najwyższy wyrażone w wyroku z dnia 1 czerwca 2010r., sygn. akt II UK 21/10, w którym stwierdzono, że wyodrębnienie poszczególnych prac ma charakter stanowiskowo-branżowy, stanowisko akceptowane także przez Sąd Apelacyjny w Łodzi w wyrokach z 19.10.2010r., sygnatura akt IIIAUa 365/10 i w wyroku z dnia 25.02.2010r., sygnatura akt III AUa 1625/09.

Sąd Apelacyjny, zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, wbrew wywodom apelacji, Sąd pierwszej instancji wydał trafne rozstrzygnięcie, które znajduje uzasadnienie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym sprawy i treści obowiązujących i powołanych w uzasadnieniu wyroku, przepisach prawa materialnego.

Zgodnie z treścią art. 184 ustawy emeryturach i rentach z FUS ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1)** okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)** okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Zgodnie zaś z treścią § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Pracą w warunkach szczególnych jest przy tym praca świadczona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach wskazanych w załączniku A do rozporządzenia z 7.02.1983r. (§ 1 i § 2 rozporządzenia).

Bezspornie, organ rentowy uznał za udowodniony okres 13 lat 6 miesięcy i 28 dni pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. W sporze pozostawały natomiast okres pracy w warunkach szczególnych, wykonywanej przez wnioskodawcę w od sierpnia 1970 r. do sierpnia 1973 r. na stanowisku traktorzysty w (...)w K. oraz okres zatrudnienia w Spółdzielni (...) w K. w latach 1983-84.

Dla wyjaśnienia charakteru pracy wykonywanej przez wnioskodawcę w latach 1970 -73 Sąd Okręgowy przeprowadził dowód z zeznań świadków oraz wnioskodawcy, których zeznania skonfrontował z załączonymi do sprawy dowodami w postaci dokumentów w szczególności świadectwem pracy oraz zaświadczeniem o pracy i na tej podstawie, wyprowadził trafny wniosek, iż ubezpieczony pracował stale i pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku traktorzysty wymienionym w wykazie A dział VIII punk 3 stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983r.

Jak wynika bowiem z materiału dowodowego sprawy, wnioskodawca M. B. pracował w okresie od 17 sierpnia 1970 r. do 3 sierpnia 1973 roku w (...)w K. na stanowisku traktorzysty. Wszyscy powołani świadkowie potwierdzili, że w spornym okresie wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę traktorzysty. Zeznania świadków w tym zakresie są spójne i słusznie zostały uznane przez Sąd pierwszej instancji za wiarygodne źródło

dowodowe. Fakt powyższego zatrudnienia został także potwierdzony treścią świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych wystawionego w dniu 15 lutego 2012 roku przez pracodawcę ubezpieczonego.

Natomiast podniesione w apelacji zarzuty dotyczące naruszenia przez Sąd Okręgowy zasady swobodnej oceny dowód określonej w art. 233 § 1 k.p.c. są chybione. W ocenie Sądu Apelacyjnego zaskarżony wyrok został oparty na prawidłowych ustaleniach dokonanych w wyniku niewadliwej oceny materiału dowodowego sprawy. Sąd Okręgowy wszechstronnie rozważył zebrany materiał, dokonał jego oceny uwzględniając własne przekonanie, posiadaną, wiedzę i doświadczenie życiowe. Z przeprowadzonej oceny dowodowej wynika także, że Sąd pierwszej instancji uwzględnił wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważył materiał dowodowy jako całość, dokonując wyboru określonych środków dowodowych, którym przypisał walor wiarygodności. Podkreślenia wymaga, iż skarżący wprawdzie zakwestionowali ustalenia Sądu Okręgowego wynikające z jego oceny dowodowej, postawił zarzut naruszenia przez sąd art. 233 § 1 k.p.c. jednakże przedstawił jedynie własną subiektywną interpretację i ocenę dowodów. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga natomiast wykazania, że sąd uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego, to bowiem jedynie może być przeciwstawione uprawnieniu sądu do dokonywania swobodnej oceny dowodów. Nie jest natomiast wystarczające przekonanie strony o innej niż przyjął sąd wadze (doniosłości) poszczególnych dowodów i ich odmiennej ocenie niż ocena sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 kwietnia 2001 r. II CKN 588/99 LEX nr 52347). Poza tym zauważenia wymaga, iż początkowo organ rentowy argumentując odmowę uwzględnienia spornego okresu pracy ubezpieczonego w latach 1970-1973 powoływał się na fakt przedstawienia przez wnioskodawcę kserokopii zaświadczenia pracy w warunkach szkodliwych, a następnie powstałych nieścisłości w wystawionym dokumencie w postaci zamieszczenia na odwrotnej stronie informacji pochodzących z przepisów obowiązujących w 2005 roku, podczas gdy zaświadczenie opatrzone było datą z 1993 roku. Natomiast w postępowaniu sądowym, w którym nie istnieją już ograniczenia dowodowe, którymi związany jest ZUS na wcześniejszym etapie, organ rentowy nie przedstawił żadnych merytorycznych zastrzeżeń co do wiarygodności nowego świadectwa pracy wystawionego przez pracodawcę ubezpieczonego z dnia 10 lutego 2012 roku oraz zeznań powołanych świadków, pozostając jedynie przy poprzedniej argumentacji, w szczególności przy zauważeniu, że Sąd właśnie poprzez zeznania świadków nie tylko ustalał – jak to zarzucił skarżący – zakres wykonywanych prac ubezpieczonego w spornym okresie, ale także mógł odnieść się do wiarygodności zakwestionowanego przez organ rentowy dokumentu potwierdzającego wykonywanie przez wnioskodawcę pracy w szkodliwych warunkach. Ponadto sam fakt wykonywania pracy przez ubezpieczonego w powyższym okresie nie powinien budzić wątpliwości organu rentowego bowiem okres ten został – jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy – doliczony przez ZUS do okresów składkowych ubezpieczonego. Zatem w sporze pozostawał w zasadzie nie tyle fakt zatrudnienia, ale właśnie charakter i wymiar wykonywanych przez ubezpieczonego prac, które ustalał Sąd w oparciu o całokształt materiału dowodowego, w tym zeznania świadków i wnioskodawcy.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy słusznie zaliczył powyższy okres zatrudnienia ubezpieczonego do okresu pracy w warunkach szczególnych bowiem wnioskodawca wykonywał w pełnym wymiarze czasu pracy prace traktorzysty wymienionej w wykazie A dział III punk 3 w/w rozporządzenia. Poza tym skoro Zakład Ubezpieczeń Społecznych zaliczył wnioskodawcy jako pracę w warunkach szczególnych pracę wykonywaną na stanowisku traktorzysty w Spółdzielni (...)w K. w okresie od 19.08.1974 roku do 31.03.1983 roku to brak jest uzasadnionych podstaw do odmiennego traktowania zatrudnienia ubezpieczonego w spornym okresie powołując się jedynie na stanowiskowo – branżowy charakter wyodrębnienia poszczególnych prac, skoro zakres wykonywania obowiązków pracowniczych, warunki w jakich były wykonywane, ich uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia był tożsamy z poprzednim, bowiem w jednym jak i drugim przypadku wnioskodawca wykonywali pracę polegającą na kierowaniu ciągnikiem.

W związku z powyższym w ocenie Sądu Apelacyjnego, zaskarżony apelacją wyrok został oparty na prawidłowych ustaleniach faktycznych i nie narusza przepisów prawa. Trafnie bowiem przyjął Sąd pierwszej instancji, że zebrany w sprawie materiał dowodowy daje podstawy do przyjęcia, iż wnioskodawca udowodnił okres 15 lat pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, a zatem spełnia wszystkie warunki konieczne dla przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia.

Dochodząc do powyższych konstatacji Sąd drugiej instancji apelację organu rentowego oddalił, z mocy art. 385 k.p.c.